Grunngitt spørsmål til kommunestyremøte 26. februar 2026

Krev rensing av utslipp fra oppdrett

Sortland kommune har relativt mange oppdrettsanlegg og det er interesse for å øke. I Sigerfjord er det inne en søknad om oppstart av et landbasert smoltanlegg ganske langt inn i fjorden. I den forbindelse blir det lagt opp til at utslipp fra anlegget skal følge forurensingsloven. Innafor denne ramma planlegges det likevel et årlig utslipp på 248 tonn nitrogen og 29 tonn fosfor. Utslippet er planlagt ført utafor den indre terskel og inn i område der det er registret oppvekstområde for torsk. Nitrogen i sjø fører til gjødsling og økt primærproduksjon med følge at oksygentilgang blir redusert for det opprinnelige og øvrige livet.
I en annen sak skriver Statsforvalteren i Nordland at nitrogenutslipp på 4 tonn tilsvarer 800 personekvivalenter (pe = mål på mengden organisk materiale i avløpsvannet). Med det forventa nitrogenutslippet fra det omsøkte smoltanlegget vil det utfra dette tilsvare ca. 50 000 pe!
Fra Sigerfjordbygda er det antatt at det blir økt rensekrav etter EU-krav (sekundærrensing) i nær framtid ved at det blir registret vel 1000 pe fra avløpsanleggene. Nå inneholder avløp fra husholdninger og annen virksomhet også andre stoffer enn nitrogen. Det er likevel opplagt at dersom søknaden fra smoltanlegget godkjennes, vil utslipp derfra langt overstige kravet om sekundærrensing som for annen menneskelig aktivitet. Det er dermed uten tvil at det blir stilt mye lavere krav til oppdrettsnæringa enn eksempelvis husholdninger og landbruk.

Spørsmål:

1. Er det anledning til å stille strengere krav fra kommunen til utslipp enn det som blir ansett å være innafor Forurensningsloven?
2. Kan Plan og bygningsloven benyttes for å bestemme tillatt nivå på utslipp i tillegg til Forurensingsloven?
   Dersom svaret er positivt på 1 og/eller 2:
3. Vil ordfører gå inn for å begrense tillat nivået på utslippene i forhold til nevnte søknad?

Christoffer Ellingsen
Sortland Rødt

Svar:

1. Er det anledning til å stille strengere krav fra kommunen til utslipp enn det som blir ansett å være innafor Forurensningsloven?
   Kommunen kan stille strengere utslippskrav der den selv er forurensningsmyndighet, men bare innenfor rammene av forurensningsloven og innenfor sitt myndighetsområde. Loven åpner for skjerpede krav når dette er forholdsmessig, faglig begrunnet og forsvarlig. For større utslipp, som ligger under Statsforvalterens myndighet, kan ikke kommunen skjerpe kravene.

2. Kan Plan og bygningsloven benyttes for å bestemme tillatt nivå på utslipp i tillegg til Forurensingsloven?
   Plan- og bygningsloven har ikke hjemmel til å regulere nivået på utslipp.

3. Vil ordfører gå inn for å begrense tillat nivået på utslippene i forhold til nevnte søknad?
   Hvis alle spørsmålene ovenfor omhandler utslipp fra oppdrettsanlegg (akvakultur), så er rette myndighet for å svare ut dette Statsforvalteren i Nordland. Det er de som behandler utslipp fra oppdrett – *ikke* kommunen.